

УДК 342.959

DOI <https://doi.org/10.32849/2663-5313/2019.6.11>**Олена Белікова,**
канд. юрид. наук, адвокат**Євдокія Белікова,**
адвокат

СПРОЩЕНЕ ПРОВАДЖЕННЯ В ГОСПОДАРСЬКОМУ ПРОЦЕСІ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПРИСКОРЕННЯ ЗАХИСТУ ПРАВ

Розкрито сутність та основне призначення процедури спрощеного позовного провадження в господарському процесі. Досліджено питання щодо справ, які доцільно та можливо розглядати у порядку спрощеного позовного провадження. Проведено аналіз господарсько-правового забезпечення процедури спрощеного позовного провадження. Виокремлено основні проблеми практичного здійснення спрощеного позовного провадження та запропоновані шляхи їх вирішення. Розроблені проекти правових конструкцій щодо уточнення положень ГПК України з метою усунення недоліків господарського правового забезпечення розгляду справ у порядку спрощеного позовного провадження.

Ключові слова: господарський процес, спрощене позовне провадження, господарсько-процесуальні права, призначення експертизи, предмет доказування.

Постановка проблеми. Право на звернення до суду за захистом своїх прав є одним із найбільш фундаментальних прав з усіх, що гарантуються державою для дотримання принципу рівності перед законом та рівноправності суб'єктів господарських відносин під час здійснення ними відповідної діяльності. Основне завдання господарського судочинства полягає у відновленні порушених прав суб'єктів господарювання у спосіб, що є одночасно економічно вигідним та оперативним. Мінімізація витрат часу на розв'язання суперечок у судовому порядку є запорукою інтенсифікації господарської діяльності, а тому така інтенсифікація повинна забезпечуватися, окрім іншого, якістю судових процедур та їх спрощеним характером. Сучасне господарсько-процесуальне законодавство надає такі можливості та закріплює інститут спрощеного позовного провадження. Його ефективність нині не є однозначною, оскільки практичні аспекти застосування відповідних норм Господарського процесуального кодексу України (далі – ГПК України) пов'язані з виникненням суперечностей та неоднозначністю праворозуміння певних законодавчих положень. Саме тому дослідження організаційно-правових засад регулювання спрощеного провадження, зрозуміло, є актуальним через потребу вдосконалення та оптимізації практичного застосування відповідних норм ГПК України.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблематика господарсько-правового забезпечення спрощеного позовного провадження як окремого різновиду судочинства в судах господарської юрисдикції дістала розв'язання в працях таких вчених, як В. І. Бобрик, Г. Гембара, А.О. Згама, Т.Д. Суярко, О. Угриновська та інші.

Метою даної статті є аналіз законодавчого закріплення та практичного застосування норм, що регулюють спрощене провадження в господарському процесі

Виклад матеріалу дослідження. Спрощене провадження є однією з форм господарського судочинства, метою якої, відповідно до ст. 12 ГПК України, є швидке вирішення справи. Системний аналіз положень ст. 12 та ст. 247 ГПК України демонструє наявність трьох категорій справ, що можуть бути розглянуті в порядку спрощеного провадження: малозначні справи; справи незначної складності; інші категорії справ, що не належать до справ, визначених в ч. 4 ст. 247 ГПК України.

При цьому звертає на себе увагу протиріччя, що виникає між ч. 1 ст. 247 ГПК України, відповідно до якої «у порядку спрощеного позовного провадження розглядаються малозначні справи» [3], та ч. 3 ст. 12 ГПК України, відповідно до якої «спрощене позовне провадження призначене для розгляду малозначних справ, справ незначної склад-

ності та інших справ, для яких пріоритетним є швидке вирішення справи» [3]. Крім того, положення п. 2 ч. 5 ст. 12 ГПК України відносить незначні справи до категорії малозначних: «для цілей цього Кодексу малозначними справами є справи незначної складності, визнані судом малозначними, крім справ, які підлягають розгляду лише за правилами загального позовного провадження, та справ, ціна позову в яких перевищує п'ятсот розмірів прожиткового мінімуму для працездатних осіб» [3]. Але п. 1 ч. 5 ст. 12 ГПК України визначає малозначними справи, «у яких ціна позову не перевищує ста розмірів прожиткового мінімуму для працездатних осіб» [3]. Таким чином, законодавець у двох статтях створив суттєве протиріччя стосовно того, які саме справи повинні розглядатися в порядку спрощеного провадження, а також яким чином відбувається диференціація таких справ.

На нашу думку, обидві норми потребують більшої визначеності та уточнення, а тому пропонується внесення таких змін до ГПК України, зокрема:

– викласти ч. 5 ст. 12 ГПК України в такій редакції:

«5. Для цілей цього Кодексу малозначними справами є справи, у яких ціна позову не перевищує ста розмірів прожиткового мінімуму для працездатних осіб. Для цілей цього Кодексу справами незначної складності є справи, у яких ціна позову не перевищує п'ятсот розмірів прожиткового мінімуму для працездатних осіб та для яких пріоритетним є швидке вирішення»;

– викласти ч. 1 ст. 247 ГПК України в такій редакції:

«1. Спрощене позовне провадження призначене для розгляду малозначних справ, справ незначної складності та інших справ, для яких пріоритетним є швидке вирішення справи»;

– викласти ч. 2 ст. 247 ГПК України в такій редакції:

«У порядку спрощеного позовного провадження, крім малозначних справ та справ незначної складності, можуть бути розглянуті будь-які інші справи, віднесені до юрисдикції господарського суду, за умови подання клопотання про розгляд справи у порядку спрощеного позовного провадження. У порядку спрощеного позовного провадження не можуть бути розглянуті справи, зазначені у частині четвертій цієї статті».

У такий спосіб ми пропонуємо узгодити положення загальної та спеціальної частин ГПК України щодо порядку та меж застосування спрощеного провадження. Нами обстоюється позиція щодо того, що у разі

невіднесення справи до категорії малозначних або незначної складності, а також за умови відсутності обмежень, передбачених ч. 4 ст. 247 ГПК України, згода сторін на застосування спрощеного провадження є обов'язковою. Логіка такого твердження виходить із такого:

– формулювання «інших справ, для яких пріоритетним є швидке вирішення справи» [3] повинно свідчити про те, що у сторін по справі існує об'єктивна необхідність вирішити її в якомога коротші терміни;

– питання застосування спрощеного провадження у випадках, які прямо не передбачені ГПК України, тобто стосовно інших справ, окрім малозначних та справ незначної складності, вирішується судом, а отже, може не збігатися з точкою зору сторони по справі. Така ситуація об'єктивує ризик порушення прав будь-якої зацікавленої сторони у подібній справі;

– застосування судом спрощеного провадження для справ, що не належать до малозначних та справ незначної складності, може стати причиною для зловживання процесуальними правами зацікавленої в затягуванні розгляду такої справи сторони.

Наведені вище ризики є цілком об'єктивними, а тому і потребують вирішення шляхом уточнення положень законодавства.

Досить суперечливим аспектом спрощеного провадження є процедура прийняття рішення щодо переходу в таке провадження за клопотанням позивача. Ст. 249-250 ГПК України передбачають можливість прийняття судом рішення про початок спрощеного провадження за умови подання позивачем відповідного клопотання та відсутності заперечень позивача. Така позиція законодавця суттєво пришвидшує розгляд справи, оскільки фактично в письмовому режимі відбувається узгодження питання щодо розгляду справи в порядку спрощеного провадження. Такий режим – без виклику сторін – позбавляє останніх можливості зловживання процесуальними правами, зокрема, задля затягування судового розгляду та навмисного нез'явлення в судові засідання.

Разом із тим штучне затягування розгляду справи може відбуватися шляхом апеляційного оскарження ухвали про відкриття провадження у справі та застосування процедури спрощеного провадження. Однак у такому разі ч. 5 ст. 250 ГПК України передбачає, що «якщо відповідач не подасть у встановлений судом строк такі заперечення, він має право ініціювати перехід до розгляду справи за правилами загального позовного провадження лише у випадку, якщо доведе, що пропустив строк з поважних при-

чин» [3]. Така «жорстка» позиція законодавця свідчить фактично про наявність лише однієї підстави для звернення відповідача до суду апеляційної інстанції – у разі пропуску з поважних причин строків на подання заперечення на ухвалу про відкриття провадження у справі та розгляд справи в порядку спрощеного провадження.

Це пояснюється тим, що «оскільки стадії підготовчого провадження немає, то суд при розгляді справи в порядку спрощеного провадження повинен учинити дії щодо підготовки справи самостійно до розгляду справи по суті, тобто до відкриття першого судового засідання. Це впливає з того, що завданням розгляду справи по суті є розгляд і вирішення спору на підставі зібраних у підготовчому провадженні матеріалів» [6, с. 86-87]. Тобто оскарження в апеляційному порядку ухвали про розгляд справи в спрощеному провадженні повинно вважатися не способом затягування її розгляду, а елементом, що забезпечуватиме повноцінність реалізації права відповідача на судовий захист своїх прав.

На думку Т.Д. Суярко, «умовами, що дозволяють розглядати справу у порядку спрощеного провадження, виступають відсутність заперечень з боку відповідача, наявність згоди сторін на розгляд справи у спрощеному провадженні, тобто ті події, які ще не настали і настання яких (або ненастання) неможливо спрогнозувати. Саме наявність у сукупності підстав та умов дозволяє визначити необхідні та достатні передумови для розгляду справи в порядку спрощеного провадження» [5, с. 155]. Тобто права відповідача не порушуватимуться у разі наявності сукупності окреслених умов, але правильна та коректна оцінка такої сукупності, її однозначність є питанням, яке є суттєвим і надзвичайно складним для вирішення. Це пояснюється тим, що в процесі спрощеного провадження виникають такі головні проблеми, які є фактичними наслідками недоліків законодавчого забезпечення даної форми вирішення господарсько-правового спору:

– по-перше, суду об'єктивно не може бути відомий той факт, чи є відомі сторонам по справі всі обставини справи та чи сторони повідомили суд про всі наявні обставини виникнення спору. За таких умов суд ґрунтується на наданих позивачем доказах (оскільки виносить рішення про спрощене провадження лише на підставі аналізу фактів, викладених у позовній заяві, та доказів доданих до неї) та виносить ухвали про розгляд справи в порядку спрощеного провадження. Суд виходить із того, що позивач надав усі докази, які він хотів або прагнув надати. Тобто потреба у заслуховуванні позиції позива-

ча фактично відсутня. Це повинен розуміти і сам позивач, оскільки він подає клопотання про розгляд справи у порядку спрощеного провадження;

– по-друге, суд не може роз'яснити сторонам, що саме входить у предмет доказування по справі. Він не може роз'яснити учасникам, які саме докази повинні бути подані, оскільки, відповідно до норм ГПК України, він взагалі не повинен вирішувати це питання, оскільки в порядку спрощеного провадження відсутній контакт зі сторонами справи. Таким чином, суд позбавлений джерел отримання додаткової інформації по справі і повинен виходити виключно із наданих позивачем доказів. І лише за умови, якщо відповідач надасть заперечення або надасть альтернативні докази, суд повинен вирішувати питання про допустимість спрощеного провадження. Тобто суд двічі вирішує це питання: перший раз, коли виносить ухвалу про спрощене провадження у разі подачі позовної заяви; другий – коли отримує відзив або заперечення відповідача.

Наведені вище обставини є проблемними, оскільки вони взаємопов'язані. Як зазначає з цього приводу у своїх роботах В.І. Бобрик, вирішення таких проблем можливе лише в умовах практичної реалізації положень ГПК України щодо розгляду справ у порядку спрощеного провадження, оскільки лише за умови оцінки загального відношення позивача та відповідача до малозначності справ, що розглядаються в такий спосіб, можна буде з'ясувати реальність ризиків порушення прав сторін по справі [2, с. 14-15; 1, с. 99]. З цього приводу слушною є позиція А.О. Згами, яка полягає в тому, що в порядку спрощеного провадження «права та законні інтереси учасників господарського процесу не обмежуються з огляду хоча б на те, що фактично доказова база господарського процесу побудована на письмових доказах, навіть позначення представників сторін та інших осіб, які беруть участь у судовому процесі, на вимогу судді можуть бути викладені письмово. Спрощена процедура розгляду справи створить додаткові важелі впливу на дисциплінованість учасників господарського процесу у контексті вчасності надання ними суду доказів та обґрунтування власної чіткої позиції у справі, дозволить прискорити отримання кінцевого результату по справі» [4, с. 54]. На нашу ж думку, вирішуючи дилему щодо повноти захисту або реалізації прав сторонами по справі в умовах спрощеного провадження, слід навести декілька аргументів:

– беззаперечна оперативність вирішення господарського спору в порядку спрощеного провадження створює необхідну динаміку

господарських відносин, але така динаміка забезпечується перш за все вихідною позицією позивача. Йдеться про повноту зібраних позивачем доказів обставин по справі та їх надання суду. Сам суд не займається збиранням доказів, а лише їх дослідженням та оцінкою і, приймаючи рішення про достатність зібраних та наданих позивачем доказів, може ухвалити рішення про недоцільність розгляду справи в порядку позовного провадження із викликом сторін;

– економічна ефективність як критерій мінімізації витрат сторін на вирішення господарського спору. Економічність вирішення спору в такий спосіб означає зменшення витрат сторін на процедури, пов'язані із судовим розглядом справи. А тому, на нашу думку, такий критерій, як економічність, потребує додаткового врахування судом під час вирішення питання щодо спрощеного провадження, оскільки ціна позову не повинна перевищувати розміру судових витрат;

– вирішення проблеми значимості кінцевого результату розгляду справи для відповідача пов'язується з питанням доцільності реалізації свого права на перехід зі спрощеного провадження в загальне, оскільки це пов'язано з додатковими витратами на подання заперечення, а у разі його відхилення – на оскарження відповідної ухвали суду в порядку апеляційного провадження.

Наведене вище дає змогу зробити висновок про те, що питання про повноту реалізації сторонами своїх процесуальних прав є питанням власної відповідальності, рівня правової культури та правосвідомості, а також рівня довіри до суду. На нашу думку, останнє є найбільш індикативним критерієм у вирішенні відповідачем питання щодо згоди на спрощене провадження. Річ у тому, що суд, не викликаючи сторони, все ж таки повинен вирішувати питання щодо процесуальної долі клопотань, заяв та інших документів, поданих разом із позовом або поданих в якості відповіді, відзиву на позов чи заперечень на відзив. Тобто суд не може спитати думки сторін щодо допустимості тих чи інших процесуальних документів, їх релевантності чи належності до предмета доказування. Тому суд зобов'язаний самостійно вирішувати питання щодо задоволення тих чи інших клопотань, поданих сторонами, в тому числі і клопотань щодо необхідності витребування додаткових пояснень від третіх осіб, доказів або питань забезпечення позову чи доказів.

Єдиним недоліком у цьому контексті є проблема із вирішенням питання про призначення експертизи. Так, системний аналіз положень ст. 250-252 ГПК України дає змогу

зробити висновок про те, що, коли суд вирішує питання щодо призначення експертизи, він не може врахувати думок сторін, не може забезпечити їхнє право на постановку питань та меж експертизи, а це фактично призводить до того, що за таких умов висновки експерта можуть вважатися недопустимим доказом. Цей висновок ґрунтується на такому:

– відповідно до ч. 1 ст. 250 ГПК України «питання про розгляд справи у порядку спрощеного позовного провадження суд вирішує в ухвалі про відкриття провадження у справі» [3]. Це означає, що, вирішуючи питання про розгляд справи в порядку спрощеного провадження, суд застосовує положення ст. 251-252 ГПК України, які не передбачають жодних інших проміжних ухвал у даній справі, за винятком ухвали щодо задоволення або відмови у задоволенні клопотання про перехід до розгляду справи за загальними правилами позовного провадження;

– відповідно до п. 2 ч. 3 ст. 251 ГПК України «підготовче засідання при розгляді справи у порядку спрощеного провадження не проводиться» [3]. Але аналіз положень ГПК України демонструє, що саме на етапі підготовчого засідання і вирішується питання щодо призначення експертизи;

– відповідно до ст. 251 ГПК України сторонами по справі подаються: від позивача – позовна заява та відповідь на відзив; від відповідача – відзив та заперечення на відповідь на відзив; від третіх сторін – пояснення на позовну заяву та відзив [3]. Клопотання при цьому передбачені лише у разі їх подання разом із позовною заявою. Таким чином, вирішення питання про призначення експертизи можливе на етапі винесення ухвали про розгляд справи в порядку спрощеного провадження;

– положення чч. 4-9 ст. 251 передбачають можливість участі сторін у судовому засіданні, яке фактично і є засіданням, у якому справа вирішується по суті. Так, відповідно до ч. 5 ст. 250 ГПК України «суд розглядає справу в порядку спрощеного позовного провадження без повідомлення учасників справи за наявними у справі матеріалами, за відсутності клопотання будь-якої із сторін про інше. За клопотанням однієї із сторін або з власної ініціативи суду розгляд справи проводиться в судовому засіданні з повідомленням (викликом) сторін» [3]. Але в такому випадку розгляд справи вже відбуватиметься по суті, а отже, на підставі поданих сторонами доказів та повідомлених обставин справи. Єдине питання, яке може вирішуватися за участю сторін у такому засіданні, – це уточнення або певні пояснення тих чи інших незрозумілих суду обставин та фактів.

Враховуючи наведені вище норми ГПК України, а також розуміючи об'єктивну необхідність призначення тієї чи іншої експертизи в господарському судочинстві, зазначимо, що є потреба в уточненні положень ГПК України стосовно порядку призначення такої експертизи в порядку спрощеного провадження. На нашу думку, питання про призначення експертизи та перелік запитань для експертів повинно вирішуватися в ухвалі про відкриття провадження у справі, тобто у межах реалізації судом положень ч. 1 ст. 250 ГПК України. Але в такій ухвалі повинно одночасно роз'яснюватися, що коло питань може бути уточнене у відзиві, відповіді на відзив та запереченні на нього. Разом із тим сама позовна заява може бути подана разом із клопотанням про призначення експертизи, і в такому разі коло питань повинно міститися в ньому, що відповідає положенням ГПК України. Таким чином, в аналізованому аспекті реалізації спрощеного провадження єдиним проблемним питанням є призначення експертизи у спрощеному провадженні за рішенням суду. Цю проблему пропонується вирішити шляхом доповнення статті 250 ГПК України частиною 8 такого змісту:

«8. Якщо суд вирішив призначити судову експертизу при розгляді справи в порядку спрощеного позовного провадження за клопотанням учасника справи або за власним рішенням, суд в ухвалі про відкриття провадження у справі зазначає підстави проведення експертизи, питання, з яких експерт має надати суду висновок, особу (осіб), якій доручено проведення експертизи, перелік матеріалів, що надаються для дослідження, та інші дані, які мають значення для проведення експертизи. У частині призначення експертизи ухвала про відкриття провадження у справі, в якій суд вирішує питання про розгляд справи у порядку спрощеного позовного провадження, повинна відповідати вимогами ст. 100 цього Кодексу. У разі, якщо сторони надаватимуть уточнення до переліку питань, з яких експерт має надати суду висновок, або заперечення стосовно особи (осіб), якій доручено проведення експертизи, та переліку матеріалів, що надаються для дослідження, шляхом приєднання відповідного клопотання до відзиву, відповіді на відзив, заперечення або пояснення третіх сторін, суд постановляє ухвалу про:

1) задоволення такого клопотання без задоволення;

2) задоволення клопотання та визначення уточненого переліку питань, з яких експерт має надати суду висновок; заміну особи (осіб), якій доручено проведення експерти-

зи, та доповнення переліку матеріалів, що надаються для дослідження».

На нашу думку, в такий спосіб одночасно зберігатиметься необхідна для спрощеного провадження оперативність та динаміка, а також реалізовуватимуться права сторін у контексті забезпечення повноти та всебічності дослідження обставин справи.

Висновки

Підводячи підсумки аналізу законодавчого забезпечення спрощеного провадження в господарському процесі та його впливу на повноту реалізації сторонами їхніх процесуальних прав, слід акцентувати на наступному.

Спрощене провадження є ефективним засобом прискорення судового розгляду справи, економічним способом вирішення господарсько-правового конфлікту в судовому порядку та необхідним елементом переходу до електронного судочинства. У цьому є його основні здобутки та переваги порівняно із загальними правилами позовного провадження. Крім того, в порядку спрощеного провадження суттєво зменшуються можливості для зловживання процесуальними правами сторонами по справі та штучного затягування процесу вирішення справи по суті.

Проблема, пов'язана з певними, і, на нашу думку, цілком об'єктивними, недоліками, усунення яких стало можливим за умови практичного застосування положень ГПК України щодо розгляду справ у порядку спрощеного провадження, може бути вирішена шляхом внесення запропонованих нами уточнень в окремі положення ГПК України. Зокрема, це стосується уточнення та деталізації положень ст. 12, 247 ГПК України щодо більш конкретного розмежування малозначних справ, справ незначної складності та інших справ, для яких пріоритетним є швидке вирішення справи. Запропонована нами детермінація полегшить практику суддів щодо віднесення господарсько-правового спору до одного з трьох видів для вирішення питання про можливість застосування спрощеного провадження.

Також вимагають уточнення законодавчі положення щодо вирішення питання про призначення експертизи в порядку спрощеного провадження без переводу такого провадження в загальне позовне та без ускладнення процедур, передбачених в порядку спрощеного провадження. Цього пропонується досягнути за рахунок з'ясування необхідності призначення судової експертизи та уточнення кола питань для неї в письмовому порядку, тобто через клопотання або заперечення у передбачених ст. 251-252 ГПК України процесуальних заявах та документах.

Загалом, вважаємо що ефективність розгляду справ у порядку спрощеного провадження повинна демонструвати можливість розширення переліку та категорій справ, що можуть бути розглянуті в такому порядку. Це є суттєвим і надзвичайно важливим напрямом подальших наукових досліджень, оскільки здатне суттєво розвантажити господарські суди та підвищити ефективність господарського судочинства, водночас піднявши рівень довіри до судів.

Список використаних джерел:

1. Бобрик В. І. Дискурс про критерії розгляду справи за правилами спрощеного позовного провадження. *Сучасні виклики та актуальні проблеми судової реформи в Україні* : матеріали II Міжнар. наук.-практ. конф. (Чернівці, 18–19 жовт. 2018 р.). Чернівці, 2018. С. 97–100.
2. Бобрик В. І. Перспективи спрощення в Україні судового розгляду цивільних і господарських справ з невеликою ціною позову в контексті європейського досвіду. *Підприємництво, господарство і право*. 2015. № 3. С. 11–15.
3. Господарський процесуальний кодекс України Кодекс України; Закон, Кодекс від 06.11.1991 № 1798-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1798-12#n3437> (дата звернення: 17.03.2017).
4. Згама А.О. Щодо оптимізації процесуальних форм у господарському процесі: наказне провадження та спрощене позовне провадження. *25 років господарській юрисдикції в Україні: досвід та перспективи* : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Харків, 20 трав. 2016 р.). Харків : Право, 2016. С. 52-56
5. Суярко Т.Д. Спрощені провадження господарського судочинства як механізм забезпечення доступності правосуддя у господарських справах. *25 років господарській юрисдикції в Україні: досвід та перспективи* : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Харків, 20 трав. 2016 р.). Харків: Право, 2016. С. 155-158.
6. Угриновська О., Гембара Г. Спрощене позовне провадження: законодавча регламентація та проблеми судової практики. *Підприємництво, господарство і право*. 2018. № 12. С. 85-92.
7. Уніфікація і диференціація процедур цивільного, господарського та адміністративного судочинства: монографія / за заг. ред. В. І. Бобрика. Київ : НДІ приватного права і підприємництва імені академіка Ф.Г. Бурчака НАПрН України, 2014. 202 с.

Раскрыта сущность и основное назначение процедуры упрощенного искового производства в хозяйственном процессе. Исследован вопрос о перечне дел, которые могут быть рассмотрены в порядке упрощенного искового производства. Проведен анализ хозяйственно-правового обеспечения процедуры упрощенного искового производства. Выделены основные проблемы практического осуществления упрощенного искового производства и предложены пути их решения. Разработаны проекты правовых конструкций по уточнению положений ХПК Украины с целью устранения недостатков хозяйственно-правового обеспечения рассмотрения дел в порядке упрощенного искового производства.

Ключевые слова: хозяйственный процесс, упрощенное исковое производство, хозяйственно-процессуальные права, назначение экспертизы, предмет доказывания.

There were disclosed the essence and basic purpose of the procedure of simplified arbitrage proceedings. The question of the range of cases that are expedient and can be considered in the order of simplified arbitrage proceedings was investigated. It was made the analysis of legal adjusting of the simplified arbitrage procedure. The main problems of the practical implementation of simplified arbitrage proceedings and the ways of their solution were outlined. There were proposed the draft legal constructs for clarifying the provisions of the Arbitration Procedure Code of Ukraine with a view to eliminating the shortcomings of the legal adjusting of cases under simplified arbitrage proceedings.

Key words: arbitrage process, simplified arbitrage procedure, arbitrage-procedural rights, appointment of expertise, subject of evidence.